

Yksinpurjehtija Tapio Lehtinen saa eteläisellä merellä apua radioamatööreiltä keskeltä kirkkonummelaista metsää – ”Me olemme hänen henkireikänsä”

Jari Jussila johtaa radioamatöörien ryhmää, joka auttaa maailman ympäri purjehtivaa Tapio Lehtistä päivittäin. Jo pelkkä aikamerkki on tärkeä, koska Lehtinen suunnistaa sekstantilla taivaankappaleiden perusteella. 12 000 kilometrin päässä purjehtiva Lehtinen on itsekin radioamatööri.

Nyt toistetaan: Kuuntele, miten radioamatööri pitää yhteyttä maailman merille

[Ari Pusa HS](#)

Julkaistu: 7.10. 2:00 , Päivitetty: 7.10. 9:03

Kirkkonummi

Kapea ja mutkainen metsätie vie lopulta perille kauniille hirsitalolle, vaikka usko alkaa loppua. Kaksi kaurista seisoo keskellä tietä. Lähimetsässä on nähty ilveksiä.

”Seuraat vain radiomastoja”, talon isäntä [Jari Jussila](#) on opastanut.

Ollaan keskellä metsää Pilvijärvellä Kirkkonummella. Matkaa Helsinkiin on vajaat viitisenkymmentä kilometriä.

Syrjäisellä paikalla on tarkoituksensa. Jussila, 61, on tunnettu radioamatööri, joka tarvitsee harrastukselleen rauhallisen paikan.

”Täällä on vähemmän häiriöitä. Kaupungissa on valtavat häiriöt radioliikenteessä”, Jussila sanoo.

Talon edessä ja takana korkeuteen nousee kaksi 42-metristä radiomastoa. Hänen radiotunnuksensa OH2BU on tunnettu alan harrastajien piirissä kaikkialla maailmassa.

Jussila on virittänyt laitteensa valmiiksi hyvissä ajoin. Edessä on jälleen tärkeä yhteydenotto 11 890 kilometrin päähän Etelämerelle.

"Jos Tapiota ei kuulla ollenkaan, tärkeimmät tiedot annetaan yksisuuntaisesti. Hän ehkä kuulee meitä, mutta me emme kuule häntä", Jari Jussila kertoo. (KUVA: JUHANI NIIRANEN / HS)

"Jos Tapiota ei kuulla ollenkaan, tärkeimmät tiedot annetaan yksisuuntaisesti. Hän ehkä kuulee meitä, mutta me emme kuule häntä", Jari Jussila kertoo. (KUVA: Juhani Niiranen / HS)

Viisitoista minuuttia ennen sovittua määräaikaa radiosta kuuluu tuttu ääni. Yksinpurjehtija [Tapio Lehtinen](#) on radioyhteyden päässä, kuten kaikkina muinakin iltoina heinäkuun puolivälistä lähtien.

"Hyvää iltaa, täällä ollaan, kuuntelen", Lehtisen rätisevä ääni kuuluu kaiuttimesta.

Lehtinen, 60, on mukana Golden Globe -kilpailussa (GGR), jossa alkujaan kahdeksantoista purjehtijaa kiertää pysähtymättä maapallon ympäri.

Jussila ja hänen pieni ydinporukkinsa muualla Suomessa ovat tehneet päivän radioyhteyttä varten yksityiskohtaisen agendan, josta puhutaan Lehtisen kanssa – jos yhteys kestää.

Aina se ei kestä. Muutaman kerran puolen tunnin "skedi" on supistunut viiteen minuuttiin. Jos yhteysaika jää niin lyhyeksi, silloin hoidetaan vain keskeiset asiat: sijainti, tuuliennusteet ja aikamerkki.

"Jos Tapiota ei kuulla ollenkaan, tärkeimmät tiedot annetaan yksisuuntaisesti. Hän ehkä kuulee meitä, mutta me emme kuule häntä. Me olemme hänen henkireikänsä", Jussila sanoo.

Tapio Lehtinen veneessään ennen lähtöään yksinpurjehdukseen. (KUVA: RONI REKOMAA /
LEHTIKUVA)

Tapio Lehtinen veneessään ennen lähtöään yksinpurjehdukseen. (KUVA: Roni Rekomaa /
Lehtikuva)

Aikamerkki on tärkeä, koska Lehtinen suunnistaa sekstantilla taivaankappaleiden perusteella. Kisan sääntöjen mukaan Lehtinen saa käyttää vain mekaanista kelloa, joka ei pysy sekunnilleen ajassa.

Tänä iltana yhteys on onneksi hyvä. Koko agenda, lähetyksen käsikirjoitus, ehditään käydä läpi, ja myös HS pääsee kysymään Lehtiseltä.

Mikä on henkinen vireesi, kun lähes sata päivää on takana?

”Oikein mainio. Sain jo luettua Atlantilla *Alastalon salissa*, siinä oli hyvä loppu”. Lehtinen naurahtaa radiossa.

Lehtisellä on mukanaan muutama klassikkokirja, joten kaikki ei ole näköjään mennyt veneen kimpussa. Merellä on ollut myös rauhallisia hetkiä.

”Tänään oli sivutuulipäivä ja kuvasin lintuja. Siinä oli albatrosseja ja muita”, Lehtinen sanoo.

”Sain jo luettua Atlantilla *Alastalon salissa*, siinä oli hyvä loppu.”

Selvisit hyvin myrskystä, miten muuten olet jaksanut?

”Kunto kyllä kestää. Pienet vaivat on saatu hoidettua.”

Golden Globe -yksinpurjehduskisa

Lehtisen sormeen tuli haava alkumatkasta heinäkuussa, ja hän aloitti lääkärin ohjeen mukaan varmuudeksi antibioottikuurin.

Sen jälkeen hänellä oli hammassärkyä, ja hän söi taas antibioottia.

”Tapio ottaa asiat vakavasti. Merellä ei ole varaa turhiin riskeihin”, Jussila sanoo kaukaisesta suojatistaan.

Jari Jussila on kokenut radioamatööri. Hän hurahti radioaaltoihin jo nuorena poikana.
(KUVA: JUHANI NIIRANEN / HS)

Jari Jussila on kokenut radioamatööri. Hän hurahti radioaaltoihin jo nuorena poikana. (KUVA: Juhani Niiranen / HS)

Kilpailijoilla on oikeus soittaa satelliittipuhelimella lääkärille sairaustapauksissa. Muuten ylimääräinen soitto voi johtaa hylkäämiseen, kuten unkarilaiselle [Istvan Koparille](#) oli käydä.

Kopar oli soittanut asuinpaikkaansa Yhdysvaltoihin kiellettyjä puheluita Kanariansaarten vesiltä ja ilmoitti järjestäjille keskeyttävänsä kisan. Seuraavana päivänä hän tuli toisiin aatoksiin ja halusi pysyä varsinaisessa kisassa.

Järjestäjät tutkivat tapauksen ja päättivät, ettei Koparille ollut puheluista ulkopuolista apua, mutta hän saa aikasakon, jos pääsee maaliin Ranskaan ensi vuoden maaliskuussa.

Purjehtija saa olla satelliittipuhelimella yhteydessä järjestäjiin. Toisella satelliittipuhelimella voi lähettää vain tekstiviestejä järjestäjille kerran kuudessa tunnissa.

”Tekstiviestisysteemi on kömpelö. Monet kilpailijat laittavat kaikki kirjaimet yhteen, kun välilyönti on monen näppäimen takana”, Jussila sanoo. ”Sanoimme heti alussa Tapiolle, että käytä välilyöntejä, jos haluat, että viestisi ymmärretään.”

”Meille löytyi yhteinen kemia ja hyvin samantyyppinen arvomaailma.”

Yhteyden pitämistä radioamatööreihin ei ole rajattu. Muilla kilpailijoilla on samanlainen tukiverkosto omassa maassaan, kuten Lehtisellä.

Lehtinen on itsekin radioamatööri, tunnuksella OH6UBZ/mm. Tunnuksen lopussa oleva /mm kertoo, että hän on veneessä.

Hän otti viime talvena yhteyttä Jussilaan, joka preppasi Lehtisen radioamatööritutkintoon.

”Meille löytyi yhteinen kemia ja hyvin samantyyppinen arvomaailma. En voinut enkä olisi edes halunnut kieltäytyä. Kilpailun aikana aloimme pitää yhteyttä vasta pari viikkoa lähdön jälkeen. Tapiolta tuli siihen pyyntö ja suostuin heti. Siitä asti on jatkettu joka päivä”, Jussila kertoo yhteistyöstä.

Jussila jäi ”vapaaherraksi” MTV:n johtoryhmästä ja kehitysjohtajan työstä vuonna 2009. Radioamatööritoiminnasta hän innostui jo pikkupoikana, samalla tavalla kuin Lehtinen yksinpurjehduksesta maapallon ympäri.

Jari Jussilan antenni keskellä kirkkonummelaista metsää. (KUVA: JUHANI NIIRANEN / HS)

Jari Jussilan antenni keskellä kirkkonummelaista metsää. (KUVA: Juhani Niiranen / HS)

Toissaviikkoinen myrsky pudotti GGR-kisasta kaksi kilpailijaa. Nyt jäljellä on enää kahdeksan yksinpurjehtijaa, joista Lehtinen on viidentenä.

”Kultainen Pallo” -purjehdusta johtava ranskalainen [Jean-Luc van den Heede](#) on matkassa jo neljä viikkoa Lehtisen edellä, vaikka on tällä hetkellä juuttunut kevyisiin tuuliin Tasmanian länsipuolella.

Rajun myrskyn ja viisitoistametrinen aallokon takia intialainen [Abhilash Tomy](#) ja irlantilainen [Gregor McGuckin](#) haaksirikkoutuivat merellä. Purjehtijat pelastettiin, mutta veneiden hylät jäivät merelle.

Jussila antaa Lehtiselle hylkyjen koordinaatit. Hylät pitää osata väistää, jos ne sattuvat reitille.

Lehtiselle kävi todennäköisesti tuuri, ettei vene vienyt häntä kovempaa. Muuten hänkin olisi osunut myrskynsilmään, ja taival olisi voinut päättyä siihen.

Pääseekö hän maaliin asti?

”Hyvä kysymys. Jos se on hänestä kiinni, niin kyllä. Tapio ei anna helpolla periksi”, Jussila sanoo.

Keskeyttäminen on ollut yhden kerran lähellä. Lehtisen veneen akut olivat lähes tyhjä, hydrogeneraattori ja aurinkopaneelit eivät toimineet kunnolla. Hydrogeneraattorissa potkuri pyörittää sähköä tuottavaa generaattoria.

”En muista tarkkaa päivää, kun Tapio pyysi, että hänen perheensä tulisi tänne asemallani. Hän halusi keskustella heidän kanssaan keskeyttämisestä ja mennä Kapkaupunkiin. En tiedä oliko luojan lykky vai ei, mutta sinä päivänä radiokeli oli todella huono, eikä päästy puhumaan keskeytyksestä”, Jussila kertoo.

Seuraavana päivänä Lehtiseltä tuli pojalleen Laurille tekstiviesti, että jatkaa.

Purjehtija voi käydä kisan aikana kerran maissa ja jatkaa, mutta silloin hän putoaa pääluokasta.

”Tämä on eri luokan kisa kuin aikanaan [Hjallis Harkimon](#) yksinpurjehdus. Yhtään väheksymättä, mutta hän sai käydä kolme kertaa maissa ja ottaa ruokaa ja juomaa veneeseen. Tässä pitää pärjätä sillä, mitä on”, Jussila sanoo ja vertaa Lehtisen purjehdusta siihen kuin kiipeäisi yksin Mount Everestille.

Lehtisellä on veneessä vuoden säilykkeet, puurot ja juomavedet.

Jatkossa syöminen muuttuu jännittäväksi, kun muovisäkkeihin pakattuun säilykevarastoon oli päässyt vettä. Kaikki säilykkeiden etiketit olivat lionneet.

”Aina kun ottaa säilykepurkin ei tiedä, mitä syö”, Jussila sanoo.

Yhteydenpito maailmalle vaatii kunnan varusteet. (KUVA: JUHANI NIIRANEN / HS)

Yhteydenpito maailmalle vaatii kunnan varusteet. (KUVA: Juhani Niiranen / HS)

Radioamatööreistä Jussila järjestää päivittäisen yhteyden merelle, ja muut tulevat mukaan omilla tunnuksillaan. Kuka tahansa voi kuunnella yhteyksiä.

Ydinryhmästä vaasalainen [Jari Koski](#) OH6QU tekee tärkeät tuuliennusteet.

Lietolainen [Hannu Hollmen](#) OH1HAQ on tietoliikenteen asiantuntija, joka on yhteydessä Lehtisen veneen laitteiden valmistajiin tarvittavia korjauksia ja huoltoa varten.

Vaasalainen [Jari Perkiömäki](#) OH6BG on maailmalla tunnettu radiokeliennusteiden tekijä. Hän laskee, millä taajuudella ja koska yhteys on mahdollinen. Radiokeliäikää saattaa olla vain kymmenen minuuttia ja se pitää tietää.

Ryhmässä vain [Mikko Oksasella](#) OH2NIN on purjehduskokemusta. Hän on kokenut valtameripurjehtija.

Ryhmään kuuluu myös [Antti Kantola](#) OH5TB Kouvolasta. Hän on Jussilan varamies ja ”eräänlainen sisäinen laadunvalvoja”.

Jussila tekee radioyhteydestä päivittäin raportin, jonka hän jakaa tietyille ryhmälle, Lehtisen perheelle, noin 20 radioamatöörille ja purjehtijalle sekä tärkeimmille alihankkijoille, kuten veneen rakentajalle.

Kun raportti on tehty, ydinryhmä alkaa laatia seuraavan päivän agenda.

Laskettu maaliintulopäivä Lehtisellä on 25. maaliskuuta 2019. Se on tosin karkea veikkaus, sillä

mitä tahansa voi vielä tapahtua.

Seuraavaksi Lehtinen suuntaa kohti Hobartia Tasmaniaan. Jussilan ryhmä laskee hänen pääsevän sinne 4. marraskuuta.

”Voin tehdä oman arvion myös”, Lehtinen sanoo radiossa.

Jussila ja ydinryhmä auttavat Lehtistä vapaaehtoisesti ja ilman korvauksia.

Palkinnoksi arvokkaasta avusta Lehtinen on luvannut viedä radioamatöörit purjehtimaan.

”Meidän tehtävänä on nyt ensin auttaa hänet turvallisesti kotiin”, Jussila sanoo.

Tästä on kyse

Yksin maapallon ympäri

Suomalainen Tapio Lehtinen ottaa osaa Golden Globe -yksinpurjehdukseen maapallon ympäri.

Yhtäjaksoinen purjehdus alkoi Les Sables-d’Olonnestaa Ranskasta 1. heinäkuuta ja maaliin Lehtistä odotellaan maaliskuussa 2019.

Kilpailu purjehditaan samoilla säännöillä kuin ensimmäisessä vastaavassa ympäripurjehduksessa 50 vuotta sitten.